Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)

της 14ης Οκτωβρίου 2014*

«Αίτηση αναιρέσεως — Κοινή αλιευτική πολιτική — Ποσοστώσεις αλιείας — Λήψη επειγόντων μέτρων από την Επιτροπή — Εξωσυμβατική ευθύνη της Ένωσης — Άρθρο 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ — Προϋποθέσεις — Πραγματική και βέβαιη ζημία — Δικαιώματα αλιείας»

Στην υπόθεση C-611/12 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκε στις 27 Δεκεμβρίου 2012,

Jean-François Giordano, κάτοικος Sète (Γαλλία), εκπροσωπούμενος από τους D. Rigeade και A. Scheuer, avocats,

αναιρεσείων,

όπου ο έτερος διάδικος είναι

η **Ευρωπαϊκή Επιτροπή**, εκπροσωπούμενη από τους A. Bouquet και D. Nardi,

εναγομένη πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους B. Σκουρή, Πρόεδρο, K. Lenaerts, αντιπρόεδρο, A. Tizzano, R. Silva de Lapuerta, C. Vajda και S. Rodin, προέδρους τμήματος, A. Rosas, E. Juhász, A. Borg Barthet, J. Malenovský, E. Levits (εισηγητή), J. L. da Cruz Vilaça και F. Biltgen, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Cruz Villalón

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 20ής Μαρτίου 2014,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

Απόφαση

1 Με την αίτηση αναιρέσεως που άσκησε, ο J.-F. Giordano ζητεί την αναίρεση της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου Giordano κατά Επιτροπής (T-114/11, EU:T:2012:585, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση), με την οποία το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την αγωγή του με αίτημα την αποκατάσταση της ζημίας την οποία φέρεται ότι υπέστη λόγω της εκδόσεως του κανονισμού (ΕΚ) 530/2008 της Επιτροπής, της 12ης Ιουνίου 2008, για τη θέσπιση επειγόντων μέτρων όσον αφορά τα σκάφη γρι-γρι που αλιεύουν τόννο στον Ατλαντικό Ωκεανό, ανατολικά του γεωγραφικού μήκους 45°Δ, και στη Μεσόγειο (ΕΕ L 155, σ. 9).

Το νομικό πλαίσιο

2 Ο κανονισμός (ΕΚ) 2371/2002 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2002, για τη διατήρηση και βιώσιμη εκμετάλλευση των αλιευτικών πόρων στο πλαίσιο της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (ΕΕ L 358, σ. 59), αποσκοπεί στον καθορισμό πολυετούς προσεγγίσεως στη διαχείριση της αλιείας, προκειμένου να διασφαλισθεί η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του τομέα αυτού.

3 Το άρθρο 7 του κανονισμού 2371/2002, που τιτλοφορείται «Επείγοντα μέτρα της Επιτροπής», ορίζει:

«1. Εάν υπάρχει ένδειξη σοβαρής απειλής για τη διατήρηση των έμβιων υδρόβιων πόρων ή για το θαλάσσιο οικοσύστημα που προκαλείται από αλιευτικές δραστηριότητες, και απαιτεί άμεσες ενέργειες, η Επιτροπή, κατόπιν τεκμηριωμένης αίτησης ενός κράτους μέλους ή με δική της πρωτοβουλία, μπορεί να αποφασίζει τη λήψη επειγόντων μέτρων, η διάρκεια των οποίων δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη των 6 μηνών. Η Επιτροπή μπορεί να λάβει νέα απόφαση να επεκτείνει τα επείγοντα μέτρα για 6 μήνες το πολύ.

2. Το κράτος μέλος κοινοποιεί την αίτηση ταυτόχρονα στην Επιτροπή, στα άλλα κράτη μέλη και στα οικεία περιφερειακά γνωμοδοτικά συμβούλια. Τα συμβούλια αυτά μπορούν να υποβάλλουν τα γραπτά σχόλιά τους στην Επιτροπή εντός πέντε εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της αίτησης.

Η Επιτροπή λαμβάνει απόφαση εντός δεκαπέντε εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της αίτησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

3. Τα επείγοντα μέτρα έχουν άμεση ισχύ. Κοινοποιούνται στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη και δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα.

4. Τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη μπορούν να παραπέμψουν την απόφαση της Επιτροπής στο Συμβούλιο εντός δέκα εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της κοινοποίησης.

5. Το Συμβούλιο, ενεργώντας με ειδική πλειοψηφία, μπορεί να λάβει διαφορετική απόφαση εντός ενός μηνός από την παραπομπή.»

4 Το άρθρο 20 του κανονισμού 2371/2002, που τιτλοφορείται «Κατανομή αλιευτικών δυνατοτήτων», ορίζει τα εξής:

«1. Το Συμβούλιο, με ειδική πλειοψηφία κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, αποφασίζει τα όρια των αλιευμάτων ή/και της αλιευτικής προσπάθειας και την κατανομή των αλιευτικών δυνατοτήτων μεταξύ των κρατών μελών, καθώς και τους όρους που διέπουν τα όρια αυτά. Οι αλιευτικές δυνατότητες θα κατανεμηθούν μεταξύ των κρατών μελών κατά τρόπο [ώστε να διασφαλίζεται] σε κάθε κράτος μέλος σχετική σταθερότητα αλιευτικών δραστηριοτήτων για κάθε απόθεμα αλιείας.

2. Όταν η Κοινότητα καθορίζει νέες αλιευτικές δυνατότητες, το Συμβούλιο αποφασίζει την κατανομή των δυνατοτήτων αυτών λαμβάνοντας υπόψη τα συμφέροντα κάθε κράτους μέλους.

3. Κάθε κράτος μέλος αποφασίζει, για τα σκάφη που φέρουν τη σημαία του, τη μέθοδο κατανομής των αλιευτικών δυνατοτήτων που έχουν διατεθεί στο εν λόγω κράτος μέλος σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο, ενημερώνει δε την Επιτροπή σχετικά με την επιλεγείσα μέθοδο κατανομής.

4. Το Συμβούλιο καθορίζει τις αλιευτικές δυνατότητες που διατίθεται σε τρίτες χώρες στα κοινοτικά ύδατα, και κατανέμει τις δυνατότητες αυτές σε κάθε τρίτη χώρα.

5. Τα κράτη μέλη δύνανται, μετά από προηγούμενη ενημέρωση της Επιτροπής, να ανταλλάσσουν το σύνολο ή μέρος των αλιευτικών δυνατοτήτων που τους έχουν κατανεμηθεί.»

5 Στο πλαίσιο αυτό, εκδόθηκε ο κανονισμός (ΕΚ) 40/2008 του Συμβουλίου, της 16ης Ιανουαρίου 2008, περί καθορισμού, για το 2008, για ορισμένα αποθέματα ιχθύων και ομάδες αποθεμάτων ιχθύων, των αλιευτικών δυνατοτήτων και των συναφών όρων στα κοινοτικά ύδατα και, για τα κοινοτικά σκάφη, σε άλλα ύδατα όπου απαιτούνται περιορισμοί αλιευμάτων (ΕΕ L 19, σ. 1).

6 Οι εν λόγω περιορισμοί και ποσότητες τροποποιήθηκαν με τον κανονισμό (ΕΚ) 446/2008 της Επιτροπής, της 22ας Μαΐου 2008, για την προσαρμογή ορισμένων ποσοστώσεων τόνου για το 2008, σύμφωνα με το άρθρο 21, παράγραφος 4, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2847/93 του Συμβουλίου για τη θέσπιση συστήματος ελέγχου που εφαρμόζεται στην κοινή αλιευτική πολιτική (ΕΕ L 134, σ. 11).

7 Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 7 του κανονισμού 2371/2002, η Επιτροπή εξέδωσε, στις 12 Ιουνίου 2008, τον κανονισμό 530/2008.

8 Η αιτιολογική σκέψη 6 του κανονισμού 530/2008 έχει ως ακολούθως:

«Τα στοιχεία που διαθέτει η Επιτροπή καθώς και οι πληροφορίες που συνέλεξαν οι επιθεωρητές της κατά τη διάρκεια των αποστολών τους στα οικεία κράτη μέλη, δείχνουν ότι οι αλιευτικές δυνατότητες για τον τόννο στον Ατλαντικό Ωκεανό, ανατολικά του γεωγραφικού μήκους 45°Δ, και στη Μεσόγειο, οι οποίες έχουν χορηγηθεί για την αλιεία με σκάφη γρι-γρι που φέρουν τη σημαία της Ελλάδας, της Γαλλίας, της Ιταλίας, της Κύπρου και της Μάλτας ή είναι νηολογημένα σε ένα από αυτά τα κράτη, θα θεωρούνται ότι έχουν εξαντληθεί στις 16 Ιουνίου 2008 και ότι οι αλιευτικές δυνατότητες για το ίδιο απόθεμα το οποίο έχει χορηγηθεί σε σκάφη γρι-γρι τα οποία φέρουν τη σημαία της Ισπανίας ή είναι νηολογημένα στο κράτος αυτό, θα θεωρούνται ότι έχουν εξαντληθεί στις 23 Ιουνίου 2008.»

9 Το άρθρο 1 του εν λόγω κανονισμού προβλέπει τα εξής:

«Απαγορεύεται η αλιεία τόννου με σκάφη γρι-γρι τα οποία φέρουν τη σημαία της Ελλάδας, της Γαλλίας, της Ιταλίας, της Κύπρου και της Μάλτας ή είναι νηολογημένα σε ένα από τα κράτη αυτά, στον Ατλαντικό Ωκεανό, ανατολικά του γεωγραφικού μήκους 45°Δ, και στη Μεσόγειο, από τις 16 Ιουνίου 2008.

Απαγορεύεται επίσης η διατήρηση επί του σκάφους, η τοποθέτηση σε κλωβούς για πάχυνση ή εκτροφή, η μεταφόρτωση, η μεταβίβαση ή εκφόρτωση αυτών των αποθεμάτων, τα οποία έχουν αλιευθεί από τα προαναφερόμενα σκάφη από την ημερομηνία αυτή.»

10 Το άρθρο 2 του ιδίου κανονισμού έχει ως εξής:

«Απαγορεύεται η αλιεία τόννου με σκάφη γρι-γρι τα οποία φέρουν τη σημαία της Ισπανίας ή είναι νηολογημένα στο κράτος αυτό, στον Ατλαντικό Ωκεανό, ανατολικά του γεωγραφικού μήκους 45°Δ, και στη Μεσόγειο, από τις 23 Ιουνίου 2008.

Απαγορεύεται επίσης η διατήρηση επί του σκάφους, η τοποθέτηση σε κλωβούς για πάχυνση ή εκτροφή, η μεταφόρτωση, η μεταβίβαση ή εκφόρτωση αυτών των αποθεμάτων, τα οποία έχουν αλιευθεί από τα προαναφερόμενα σκάφη από την ημερομηνία αυτή.»

11 Το άρθρο 3 του κανονισμού 530/2008 ορίζει τα εξής:

«1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, από τις 16 Ιουνίου 2008, οι επιχειρήσεις της Κοινότητας δεν δέχονται την εκφόρτωση, την τοποθέτηση σε κλωβούς για πάχυνση ή εκτροφή, ή τη μεταφόρτωση σε κοινοτικά ύδατα ή λιμένες, τόννου ο οποίος έχει αλιευθεί στον Ατλαντικό Ωκεανό, ανατολικά του γεωγραφικού μήκους 45°Δ, και στη Μεσόγειο, από σκάφη γρι-γρι.

2. Επιτρέπεται η εκφόρτωση, η τοποθέτηση σε κλωβούς για πάχυνση ή εκτροφή και η μεταφόρτωση σε κοινοτικά ύδατα ή λιμένες, τόννου ο οποίος έχει αλιευθεί στον Ατλαντικό Ωκεανό, ανατολικά του γεωγραφικού μήκους 45°Δ, και στη Μεσόγειο, από σκάφη γρι-γρι τα οποία φέρουν τη σημαία της Ισπανίας, ή είναι νηολογημένα στο κράτος αυτό, έως τις 23 Ιουνίου 2008.»

Το ιστορικό της διαφοράς

12 Ο J.-F. Giordano είναι εφοπλιστής του πλοίου «Janvier Giordano», σκάφους γρι-γρι υπό γαλλική σημαία, το οποίο ασκεί την αλιευτική του δραστηριότητα στη Μεσόγειο.

13 Βάσει της νομοθεσίας της Ένωσης, η Γαλλική Δημοκρατία είχε στη διάθεσή της, για το 2008, ποσοστώσεις ύψους 4 164 τόνων αλιεύματος τόννου, από τις οποίες ποσοστό 90 % αντιστοιχούσε στα σκάφη γρι-γρι υπό γαλλική σημαία που δραστηριοποιούνταν στη Μεσόγειο.

14 Στο πλαίσιο αυτό, με απόφαση της 16ης Απριλίου 2008, ο Γάλλος Υπουργός Γεωργίας και Αλιείας χορήγησε στον αναιρεσείοντα ειδική άδεια αλιείας, με την οποία του επετράπη η αλιεία, η διατήρηση επί του σκάφους, η μεταφόρτωση, η εκφόρτωση, η μεταφορά, η αποθήκευση και η πώληση τόννου στη Μεσόγειο, εντός των ορίων των αλιευτικών δυνατοτήτων που του χορηγήθηκαν με τη μορφή ατομικής ποσοστώσεως 132,02 τόνων. Η άδεια θα ίσχυε από την 1η Απριλίου έως τις 30 Ιουνίου 2008.

15 Μετά την έκδοση του κανονισμού 530/2008, περί απαγορεύσεως της αλιείας τόννου στη Μεσόγειο, η αλιευτική περίοδος του τόννου διεκόπη στις 16 Ιουνίου 2008 και, κατά συνέπεια, η άδεια αλιείας του αναιρεσείοντος ανακλήθηκε με απόφαση του νομάρχη του Languedoc-Roussillon της 16ης Ιουνίου 2008 περί εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού.

16 Ο J.-F. Giordano προσέφυγε στα γαλλικά διοικητικά δικαστήρια για την ακύρωση της εν λόγω αποφάσεως. Τόσο το tribunal administratif του Montpellier όσο και το cour administrative d'appel de Marseille (διοικητικό εφετείο της Μασσαλίας) απέρριψαν την προσφυγή του με το σκεπτικό ότι το μέτρο απαγορεύσεως στηριζόταν στον κανονισμό 530/2008 και όχι στην απόφαση του νομάρχη του Languedoc-Roussillon.

17 Με την από 17 Μαρτίου 2011 απόφασή του AJD Tuna (C-221/09, EU:C:2011:153), το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι ο κανονισμός 530/2008 ήταν ανίσχυρος στο μέτρο που οι απαγορεύσεις τις οποίες επέβαλε, και οι οποίες θεσπίστηκαν βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 2371/2002, άρχιζαν να ισχύουν από τις 23 Ιουνίου 2008 όσον αφορά τα σκάφη γρι-γρι υπό ισπανική σημαία ή νηολογημένα στο συγκεκριμένο κράτος μέλος και τους κοινοτικούς επιχειρηματίες που είχαν συνάψει τέτοιες συμβάσεις με τα σκάφη αυτά, ενώ οι απαγορεύσεις αυτές άρχιζαν να ισχύουν από τις 16 Ιουνίου 2008 για τα σκάφη γρι-γρι υπό μαλτέζικη, ελληνική, γαλλική, ιταλική καθώς και κυπριακή σημαία ή νηολογημένα στα κράτη μέλη αυτά και για τους κοινοτικούς επιχειρηματίες που είχαν συνάψει συμβάσεις με τα σκάφη αυτά, χωρίς η διαφορετική αυτή μεταχείριση να δικαιολογείται αντικειμενικώς.

Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

18 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 25 Φεβρουαρίου 2011, ο J.-F. Giordano άσκησε αγωγή αποζημιώσεως λόγω εξωσυμβατικής ευθύνης της Ένωσης με αίτημα την επιδίκαση αποζημιώσεως λόγω της ζημίας που ισχυρίζεται ότι υπέστη από την έκδοση του κανονισμού 530/2008.

19 Αφού υπενθύμισε, στη σκέψη 12 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, την πάγια νομολογία κατά την οποία θεμελιώνεται εξωσυμβατική ευθύνη της Ένωσης λόγω παράνομης συμπεριφοράς των οργάνων της εφόσον συντρέχει ένα σύνολο προϋποθέσεων, το Γενικό Δικαστήριο επέλεξε να εξετάσει καταρχάς αν ο πρωτοδίκως ενάγων απέδειξε το υποστατό της ζημίας την οποία υποστήριζε ότι υπέστη.

20 Στο πλαίσιο αυτό, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στη σκέψη 18 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι οι ποσοστώσεις δεν παρέχουν στους αλιείς την εγγύηση ότι θα μπορέσουν να αλιεύσουν το σύνολο της ποσοστώσεως που τους χορηγήθηκε, καθόσον μια ποσόστωση συνιστά απλώς και μόνον ένα θεωρητικό όριο μέγιστου αλιεύματος η υπέρβαση του οποίου δεν είναι δυνατή σε καμία περίπτωση.

21 Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι, δεδομένου ότι ο πρωτοδίκως ενάγων υποστήριξε απλώς και μόνον ότι η απαγόρευση αλιείας που επιβλήθηκε με τον κανονισμό 530/2008 δεν του επέτρεψε να ασκήσει τη δραστηριότητά του από τις 16 έως τις 30 Ιουνίου 2008, η ζημία που υποστήριζε ότι υπέστη δεν ήταν πραγματική.

22 Κατά συνέπεια, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την αγωγή του πρωτοδίκως ενάγοντα και τον καταδίκασε στα δικαστικά έξοδα.

Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου και τα αιτήματα των διαδίκων

23 Ο αναιρεσείων ζητεί από το Δικαστήριο:

— να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση·

— να διαπιστώσει ότι η έκδοση του κανονισμού 530/2008 του προξένησε ζημία η οποία γεννά υποχρέωση αποζημιώσεως·

— να υποχρεώσει την Επιτροπή να του καταβάλει το ποσό των 542 594 ευρώ ως αποζημίωση, και

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα τόσο της κατ' αναίρεσιν διαδικασίας όσο και της πρωτόδικης διαδικασίας.

24 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

— να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως ως απαράδεκτη·

— επικουρικώς, να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως ως αβάσιμη·

— έτι επικουρικότερον, να απορρίψει την αγωγή αποζημιώσεως, και

— να καταδικάσει τον αναιρεσείοντα στα δικαστικά έξοδα της κατ' αναίρεσιν διαδικασίας καθώς και της πρωτόδικης διαδικασίας.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

25 Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως, ο αναιρεσείων ισχυρίζεται ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, στις σκέψεις 17 έως 22 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι δεν θεμελιωνόταν εξωσυμβατική ευθύνη της Ένωσης από παράνομη πράξη, καθόσον η προβαλλόμενη ζημία δεν ήταν πραγματική και βέβαιη.

26 Με το πρώτο σκέλος του συγκεκριμένου λόγου αναιρέσεως, ο αναιρεσείων υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο συγχέει, στις σκέψεις 17 έως 19 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το βέβαιον της ζημίας με τον καθορισμό του ύψους της.

27 Αφενός, ο πραγματικός και βέβαιος χαρακτήρας της προβαλλόμενης ζημίας προκύπτει από το γεγονός ότι, συνεπεία της εκδόσεως του κανονισμού 530/2008, ο αναιρεσείων υποχρεώθηκε να παύσει την αλιευτική του δραστηριότητα πριν την κανονική λήξη της αλιευτικής περιόδου και, αφετέρου, το ύψος της ζημίας θα καθοριζόταν εκ των πραγμάτων εντός υποθετικού πλαισίου, καθόσον δεν μπορούσε να είναι γνωστή η ποσότητα του αλιεύματος που θα μπορούσε να είχε εξασφαλίσει ο αναιρεσείων.

28 Με το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, ο αναιρεσείων υποστηρίζει ότι υπέστη ασυνήθη και ειδική ζημία. Ο ασυνήθης χαρακτήρας της ζημίας σχετίζεται με το γεγονός ότι το ύψος της αντιστοιχεί στο ήμισυ του αναμενόμενου κύκλου εργασιών, ενώ η ζημία είναι ειδική, καθότι αφορά ορισμένα μόνο από τα μέλη της ομάδας.

29 Πρώτον, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ο πρώτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος, επειδή η εκτίμηση της υπάρξεως πραγματικής και βέβαιης ζημίας συνιστά εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών που εκφεύγει του νομικού ελέγχου που ασκεί το Δικαστήριο.

30 Δεύτερον, η Επιτροπή προβάλλει ότι ο πρώτος λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

Επί του παραδεκτού

31 Το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως είναι παραδεκτό, καθόσον ο αναιρεσείων ζητεί από το Δικαστήριο να ελέγξει αν το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο χαρακτηρίζοντας την προβαλλόμενη ζημία ως πραγματική και βέβαιη στο πλαίσιο θεμελιώσεως της εξωσυμβατικής ευθύνης της Ένωσης (βλ., συναφώς, αποφάσεις Archer Daniels Midland κατά Επιτροπής, C-510/06 P, EU:C:2009:166, σκέψη 105, και Επιτροπή κατά Schneider Electric, C-440/07 P, EU:C:2009:459, σκέψη 191).

32 Επομένως, όσον αφορά το συγκεκριμένο πρώτο σκέλος, η ένσταση απαραδέκτου που πρότεινε η Επιτροπή πρέπει να απορριφθεί.

33 Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, διαπιστώνεται ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις του παραδεκτού των λόγων αναιρέσεως, καθόσον, με τα επιχειρήματα που προβάλλει προκειμένου να αποδείξει ότι υπέστη ασυνήθη και ειδική ζημία, ο αναιρεσείων αποσκοπεί, ουσιαστικά, στην επανεξέταση της ασκηθείσας ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου αγωγής (βλ., συναφώς, αποφάσεις Interporc κατά Επιτροπής, C-41/00 P, EU:C:2003:125, σκέψη 16, καθώς και Reynolds Tobacco κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-131/03 P, EU:C:2006:541, σκέψη 50).

34 Επομένως, το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο.

Επί της ουσίας

35 Όπως προκύπτει από πάγια νομολογία, η εξωσυμβατική ευθύνη της Ένωσης, κατά την έννοια του άρθρου 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, θεμελιώνεται εφόσον συντρέχει ένα σύνολο προϋποθέσεων σχετικά με τον παράνομο χαρακτήρα της προσαπτόμενης στα όργανα της Ένωσης συμπεριφοράς, στοιχειοθετείται ζημία και υφίσταται αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της συμπεριφοράς του οργάνου και της προβαλλόμενης ζημίας (απόφαση Agraz κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-243/05 P, EU:C:2006:708, σκέψη 26 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

36 Η αφορώσα το υποστατό της ζημίας προϋπόθεση απαιτεί η ζημία να είναι πραγματική και βέβαιη, κάτι που εναπόκειται στον διάδικο που την επικαλείται να αποδείξει (απόφαση Agraz κ.λπ. κατά Επιτροπής, EU:C:2006:708, σκέψη 27 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

37 Εν προκειμένω, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στις σκέψεις 17 έως 19 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η προβαλλόμενη από τον αναιρεσείοντα ζημία, η οποία συνίστατο στο μη αλιευθέν και μη πωληθέν μέρος της ατομικής του ποσοστώσεως συνεπεία της απαγορεύσεως αλιείας τόννου από τις 16 Ιουνίου 2008, αντιστοιχούσε σε υποθετική απλώς κατάσταση και δεν μπορούσε να θεωρηθεί ως πραγματική και βέβαιη.

38 Πιο συγκεκριμένα, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η κατανομή ποσοστώσεων δεν παρείχε στον αναιρεσείοντα την εγγύηση ότι θα μπορούσε να αλιεύσει το σύνολο της ατομικής του ποσοστώσεως, καθόσον η ποσόστωση συνιστά απλώς και μόνον ένα θεωρητικό όριο μέγιστου αλιεύματος και, εν πάση περιπτώσει, ακόμη και αν ο αναιρεσείων είχε τη δυνατότητα να αλιεύσει έως τις 30 Ιουνίου 2008, δεν θα μπορούσε να εξαντλήσει την ποσόστωσή του για λόγους ανεξάρτητους από τη βούλησή του.

39 Επιβάλλεται, ωστόσο, η διαπίστωση ότι, αποφαινόμενο κατά τον τρόπο αυτό, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο.

40 Ειδικότερα, όπως προκύπτει από τη σκέψη 18 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, κρίνοντας απλώς ότι ήταν εσφαλμένη η παραδοχή ότι ο αναιρεσείων είχε δικαίωμα αλιεύσεως και ότι, εν πάση περιπτώσει, θα είχε εξαντλήσει την ποσόστωσή του, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κατά την εξέταση της σχετικής με τη ζημία προϋποθέσεως. Ειδικότερα, αφενός, η απονομή δικαιώματος στους ιδιώτες από κανόνα δικαίου δεν σχετίζεται με το υποστατό της προβαλλόμενης ζημίας από το οποίο εξαρτάται η διαπίστωση κατάφωρης παραβάσεως του κανόνα αυτού από όργανο της Ένωσης για τη θεμελίωση της εξωσυμβατικής ευθύνης της Ένωσης. Αφετέρου, η απόρριψη από το Γενικό Δικαστήριο του επιχειρήματος του πρωτοδίκως ενάγοντα ότι θα είχε εξαντλήσει την ποσόστωσή του ασκεί επιρροή μόνο για τον καθορισμό της εκτάσεως της προβαλλόμενης ζημίας αλλά όχι για τη διαπίστωση του υποστατού της ζημίας, ο βέβαιος χαρακτήρας της οποίας δεν αναιρείται λόγω της αβεβαιότητας όσον αφορά την ακριβή έκτασή της (βλ., συναφώς, απόφαση Agraz κ.λπ. κατά Επιτροπής, EU:C:2006:708, σκέψη 36).

41 Επομένως, η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση πρέπει να αναιρεθεί, χωρίς να χρειάζεται να εξεταστούν οι λοιποί λόγοι αναιρέσεως.

Επί της προσφυγής ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου

42 Κατά το άρθρο 61, πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίοδος, του Οργανισμού του Δικαστηρίου, το Δικαστήριο δύναται, σε περίπτωση αναιρέσεως της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου, να αποφανθεί οριστικά επί της διαφοράς, εφόσον αυτή είναι ώριμη προς εκδίκαση.

43 Εν προκειμένω, το Δικαστήριο κρίνει ότι η αγωγή αποζημιώσεως που υπέβαλε ο J.-F. Giordano ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου είναι ώριμη προς εκδίκαση και επομένως πρέπει να αποφανθεί οριστικά επί αυτής.

44 Όπως υπομνήσθηκε στη σκέψη 35 της παρούσας αποφάσεως, η θεμελίωση της εξωσυμβατικής ευθύνης της Ένωσης εξαρτάται από τη συνδρομή ενός συνόλου προϋποθέσεων. Μεταξύ αυτών καταλέγεται, οσάκις τίθεται ζήτημα ελλείψεως νομιμότητας νομικής πράξεως, η κατάφωρη παράβαση νομικού κανόνα, σκοπός του οποίου είναι η απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες (απόφαση Επιτροπή κατά Schneider Electric, C-440/07 P, EU:C:2009:459, σκέψη 160).

45 Εν προκειμένω, ο J.-F. Giordano ισχυρίζεται, πρώτον, ότι η Επιτροπή παρέβη το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 2371/2002, καθόσον εξέδωσε τον κανονισμό 530/2008, παρά το γεγονός ότι δεν διέθετε αποδεικτικά στοιχεία όσον αφορά την υπέρβαση της ποσοστώσεως του 2008 που χορηγήθηκε στα σκάφη υπό γαλλική σημαία.

46 Συναφώς, επισημαίνεται ότι το επιχείρημα αυτό στηρίζεται στην παραδοχή ότι η λήψη επειγόντων μέτρων από την Επιτροπή προϋποθέτει την απόδειξη πραγματικής υπερβάσεως της χορηγηθείσας ποσοστώσεως. Εντούτοις, η συγκεκριμένη παραδοχή είναι εσφαλμένη. Πράγματι, κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 2371/2002, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίζει τη λήψη τέτοιων μέτρων εφόσον υπάρχει ένδειξη «σοβαρής απειλής για τη διατήρηση των έμβιων υδρόβιων πόρων ή για το θαλάσσιο οικοσύστημα που προκαλείται από αλιευτικές δραστηριότητες, και απαιτεί άμεσες ενέργειες», χωρίς να χρειάζεται να αναμείνει την υπέρβαση της χορηγηθείσας ποσοστώσεως. Όπως τόνισε το Δικαστήριο στις σκέψεις 63 έως 65 της αποφάσεως AJD Tuna (EU:C:2011:153), διάφορες αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού 530/2008 περιέχουν δέσμη ενδείξεων, την ορθότητα των οποίων δεν αμφισβητεί ο J.-F. Giordano, που αποδεικνύουν επαρκώς ότι τέτοιου είδους απειλή υπήρχε εν προκειμένω.

47 Δεύτερον, ο J.-F. Giordano υποστηρίζει ότι η έκδοση του κανονισμού 530/2008 περιόρισε τη δραστηριότητά του κατά τρόπο ασύμβατο προς τα δικαιώματα ασκήσεως και εκμεταλλεύσεως της επαγγελματικής του δραστηριότητας, όπως αυτά κατοχυρώνονται από το άρθρο 15 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης), καθώς και προς το δικαίωμα ιδιοκτησίας, όπως αυτό κατοχυρώνεται από το άρθρο 17, πρώτο εδάφιο, του Χάρτη.

48 Συναφώς, πρέπει καταρχάς να τονιστεί ότι, αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζει ο J.-F. Giordano, το γεγονός ότι αυτός είναι φορέας δικαιώματος αλιείας καθώς και ποσοστώσεως χορηγηθείσας από το αρμόδιο κράτος μέλος για συγκεκριμένη αλιευτική περίοδο δεν του παρέχει το δικαίωμα να εξαντλεί σε κάθε περίπτωση την ποσόστωση αυτή.

49 Υπενθυμίζεται επίσης ότι, όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο, η ελεύθερη άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας δεν είναι απόλυτο δικαίωμα, αλλά πρέπει να εξετάζεται σε σχέση με τον ρόλο που επιτελεί στην κοινωνία (βλ., συναφώς, απόφαση FIAMM κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, EU:C:2008:476, σκέψη 183 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Συνεπώς, επιτρέπεται η επιβολή περιορισμών στην άσκηση του δικαιώματος αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 1, του Χάρτη, υπό την προϋπόθεση ότι οι περιορισμοί αυτοί προβλέπονται από τον νόμο και ότι, τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας, είναι αναγκαίοι και κατατείνουν πράγματι στην επίτευξη αναγνωρισμένων από την Ευρωπαϊκή Ένωση σκοπών γενικού συμφέροντος ή στην ανάγκη προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών των τρίτων (βλ., συναφώς, απόφαση Digital Rights Ireland κ.λπ., C-293/12 και C-594/12, EU:C:2014:238, σκέψη 38).

50 Εν προκειμένω, ο κανονισμός 530/2008 αποβλέπει αναμφίβολα στην επίτευξη ενός σκοπού γενικού συμφέροντος της Ένωσης, ήτοι στην αποτροπή σοβαρής απειλής για τη διατήρηση και την αποκατάσταση του τόννου στον Ανατολικό Ατλαντικό και στη Μεσόγειο, συμφώνως προς το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 2371/2002. Επιπλέον, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 77 έως 85 της αποφάσεως AJD Tuna (EU:C:2011:153), διαπιστώνεται ότι τα μέτρα απαγορεύσεως της

αλιείας του εν λόγω κανονισμού 530/2008 δεν είναι προδήλως ακατάλληλα για την επίτευξη του εν λόγω σκοπού γενικού συμφέροντος και είναι, ως εκ τούτου, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας.

51 Τρίτον, ο J.-F. Giordano υποστηρίζει ότι η έκδοση του κανονισμού 530/2008 παραβίασε τις αρχές της ασφάλειας δικαίου και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, δεδομένου ότι ο κανονισμός αυτός έθεσε τέρμα στην αλιευτική περίοδο του τόννου από τις 16 Ιουνίου 2008, ενώ η εν λόγω άδεια είχε επιτραπεί αρχικώς στη Γαλλία μέχρι τις 30 Ιουνίου 2008.

52 Εντούτοις, όπως έχει τονίσει το Δικαστήριο, η δυνατότητα λήψεως μέτρων εχόντων ως αποτέλεσμα τον τερματισμό των αλιευτικών περιόδων πριν από την κανονική ημερομηνία προβλέπεται, μεταξύ άλλων, στα άρθρα 7, παράγραφος 1, και 26, παράγραφος 4, του κανονισμού 2371/2002 (απόφαση AJD Tuna, EU:C:2011:153, σκέψη 75). Οι κοινοτικοί επιχειρηματίες των οποίων η δραστηριότητα συνίσταται στην αλιεία τόννου δεν μπορούν, επομένως, να επικαλεστούν δικαίωμα προστασίας της ασφάλειας δικαίου ή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, καθόσον είναι σε θέση να προβλέψουν ότι ενδέχεται να ληφθούν τέτοια μέτρα (βλ., συναφώς, απόφαση AJD Tuna, EU:C:2011:153, σκέψη 75).

53 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι ο J.-F. Giordano δεν απέδειξε την ύπαρξη κατάφωρης παραβάσεως κανόνα δικαίου ο οποίος έχει ως σκοπό την απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες.

54 Δεδομένου ότι δεν συντρέχει μία από τις προϋποθέσεις θεμελιώσεως της ευθύνης της Ένωσης, η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη, χωρίς να χρειάζεται να εξετασθεί αν πληρούνται εν προκειμένω οι λοιπές προϋποθέσεις θεμελιώσεως της εξωσυμβατικής ευθύνης της Ένωσης.

Επί των δικαστικών εξόδων

55 Κατά το άρθρο 184, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, όταν η αίτηση αναιρέσεως είναι βάσιμη και το Δικαστήριο κρίνει το ίδιο οριστικά τη διαφορά, αποφαίνεται επί των δικαστικών εξόδων. Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 2, του ίδιου Κανονισμού, που εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου του 184, παράγραφος 1, όταν οι ηττηθέντες διάδικοι είναι περισσότεροι του ενός, το Δικαστήριο αποφασίζει για την κατανομή των εξόδων.

56 Επειδή η αίτηση αναιρέσεως του J.-F. Giordano γίνεται δεκτή, αλλά η αγωγή αποζημιώσεως που άσκησε απορρίπτεται, ο J.-F. Giordano και η Επιτροπή θα φέρουν έκαστος τα δικαστικά έξοδά τους.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφασίζει:

1) **Αναιρεί την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης Giordano κατά Επιτροπής (Τ-114/11, EU:T:2012:585).**

2) **Απορρίπτει την αγωγή αποζημιώσεως που άσκησε ο Jean-François Giordano στην υπόθεση Τ-114/11.**

3) **Ο Jean-François Giordano και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή φέρουν έκαστος τα δικαστικά έξοδά τους.**

(υπογραφές)